

AUTORTIESĪBU PĀRKĀPUMI TIEŠSAISTĒ
EIROPAS SAVIENĪBĀ
MŪZIKA, FILMAS UN TELEVĪZIJA (2017–2018), TENDENCES UN FAKTORI
KOPSAVILKUMS

AUTORTIESĪBU PĀRKĀPUMI TIEŠSAISTĒ EIROPAS SAVIENĪBĀ MŪZIKA, FILMAS UN TELEVĪZIJA (2017–2018), TENDENCES UN FAKTORI

ISBN 978-92-9156-271-8 doi: 10.2814/907556 TB-03-19-814-EN-N

© Eiropas Savienības Intelektuālā īpašuma birojs, 2019
Reproducēšana atļauta, ja ir norādīts avots.

EUIPO PROJEKTA GRUPA

Nathan Wajzman, galvenais ekonomists
Francisco García-Valero, ekonomists
Altair Breckwoldt Jurado, pētniecības asistents

PATEICĪBAS

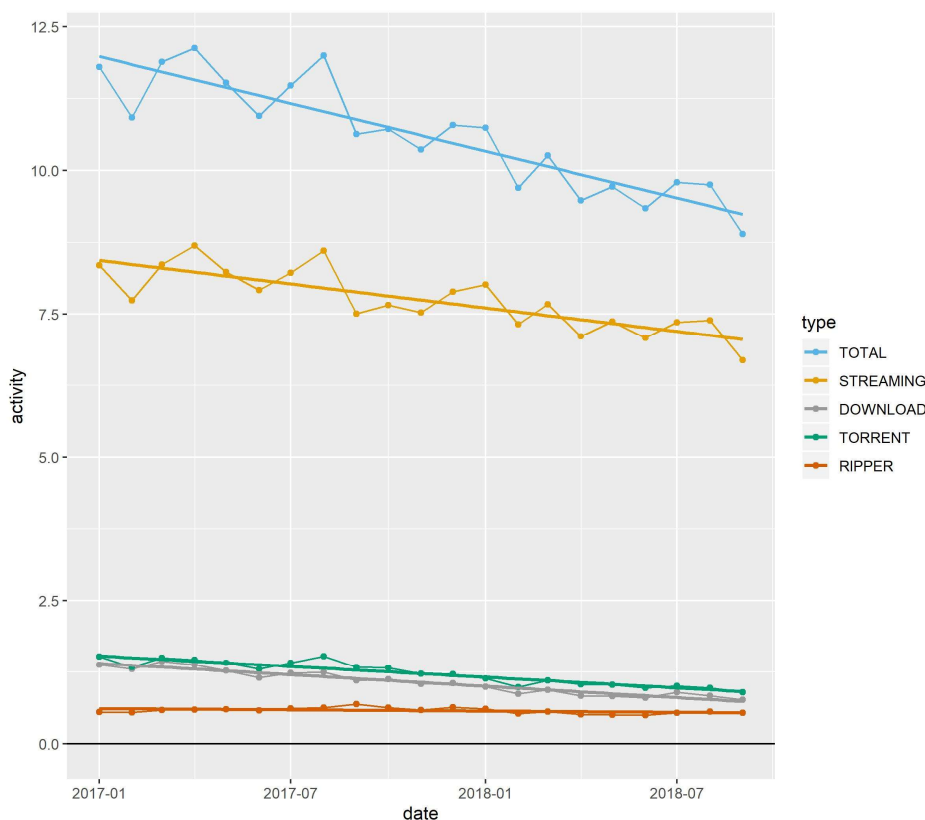
Autori izsaka pateicību *Alexander Cuntz* no Pasaules Intelektuālā īpašuma organizācijas (*WIPO*) un *Raphaël Berger* un *Olivier Muzerelle* no *La Haute Autorité pour la diffusion des œuvres et la protection des droits sur internet (Hadopi)* par viņu lietderīgajām piezīmēm saistībā ar ziņojuma projektu.

KOPSAVILKUMS

Šajā ziņojumā ir aplūkots autortiesībām neatbilstīgs saturs patēriņš 28 ES dalībvalstīs saistībā ar televīzijas programmām, mūziku un filmām, izmantojot dažādas galddatora un mobilās piekļuves metodes, tostarp straumēšanu, lejupielādi, gāzmu un kopēšanas programmatūru. Ziņojumam ir divas daļas, proti, aprakstoša analīze par neatbilstīga saturs patēriņa tendencēm un ekonometriskā analīze par faktoriem, kas ietekmē to, ka dažādās ES dalībvalstīs pirātisma rādītāji ir atšķirīgi.

Analīzes pamatā ir bagātīgs datu kopums par piekļuvi pirātiskai mūzikai, filmām un televīzijas programmām visās 28 ES dalībvalstīs laikposmā no 2017. gada janvāra līdz 2018. gada septembrim. Dati aptver gan fiksētas, gan mobilas ierīces, kā arī galvenās piekļuves metodes, t. i., straumēšanu, lejupielādes, gāzmas un straumes kopēšanu.

Šajā ziņojumā paustā pozitīvā ziņa ir tāda, ka digitālais pirātisms samazinās, kā parādīts tālāk dotajā attēlā. 2017./2018. gadā kopējā piekļuve pirātiskam saturam samazinājās par 15 %. Izteiktāks samazinājums bija vērojams attiecībā uz mūziku, proti, par 32 %, tam sekoja filmas (19 %) un televīzija (8 %).

Tomēr pirātisms joprojām ir būtiska problēma, un dažās dalībvalstīs tā ir aktuālāka nekā citur. Vidēji interneta lietotājs Eiropas Savienībā 2018. gadā pirātiskam saturam piekļuva 9,7 reizes mēnesī, šis rādītājs ir robežās no gandrīz 26 reizēm mēnesī Latvijā un Lietuvā līdz mazāk nekā 4 reizēm mēnesī Somijā.

Ekonometriskās analīzes mērķis (5. sadaļā) ir izskaidrot šīs atšķirības starp dalībvalstīm. Pamatojoties uz literatūras un pieejamo datu avotu izpēti, tika aplūkoti vairāki faktori, kas varētu ietekmēt pirātiska satura patēriņu konkrētā valstī. Šie faktori ietvēra sociālekonomiskos mainīgos lielumus (ienākumu līmeņi, izglītība, nevienlīdzība, bezdarbs); demogrāfiskos mainīgos lielumus (piem., gados jaunu cilvēku īpatsvars kopējā iedzīvotāju skaitā); mainīgos lielumus saistībā ar konkrētā tirgus pazīmēm, tostarp tirgus lielumu, interneta infrastruktūras apmēru un likumīgo piedāvājumu skaitu dažādiem satura veidiem; kā arī attieksmi pret intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpumiem, kā norādīts *EUIPO* publicētajā pētījumā par intelektuālā īpašuma uztveri.

No sociālekonomiskajiem faktoriem, šķiet, lielākā ietekme uz pirātiska satura patēriņu ir **iedzīvotāju vidējiem ienākumiem** un **nevienlīdzības** apmēram, proti, augsti vidējie ienākumi un zema ienākumu nevienlīdzība ir saistīti ar zemākiem nelikumīga patēriņa līmeņiem. Nozīme ir arī kopējam **tirgus lielumam**, ko novērtē pēc interneta lietotāju skaita valstī, proti, pirātiska satura vidējais patēriņš ir mazāks lielākās dalībvalstīs, pieņemot, ka pārējie faktori ir vienādi. Arī izteiktāka **tolerance pret digitālo pirātismu**, kā liecina pētījums par intelektuālā īpašuma uztveri, ir saistīta ar augstāku pirātiska satura patēriņa līmeni.

Vēl dažiem analizētajiem mainīgajiem lielumiem, šķiet, bija ietekme uz pirātiska satura patēriņu, taču šī ietekme nebija skaidri nosakāma. Piemēram, **informētība par likumīgiem piedāvājumiem** (kā norādīts pētījumā par intelektuālā īpašuma uztveri), šķiet, samazina pirātisku filmu patēriņu, bet palielina pirātiska televīzijas satura patēriņu, savukārt uz mūzikas patēriņu šim aspektam nebija statistiski nozīmīgas ietekmes. Šķiet, ka saikne starp likumīgiem piedāvājumiem un pirātismu ir sarežģīta, un tāpēc pētījumi ir jāturpina.

Papildu pētījumā, kas jāveic 2020. gadā, tiks izskatīts atsevišķu pirātiski iegūtu filmu patēriņš visās 28 dalībvalstīs, iespējams, salīdzinot to ar attiecīgā satura likumīgu patēriņu (piem., kinoteātru ieņēmumiem).